

[Statsministeren]

I løbet af 1979 og 1980 har vi igen oplevet nye kraftige forringelser af bytteforholdet. Siden slutningen af 1978 er alene råoliepriserne steget med 150 pct. Det har betydet en kraftig forringelse af betalingsbalancen ikke alene i Danmark, men i alle industrilande – også de økonomisk stærkeste. Der er derudover indtrådt en ny stagnation på eksportmarkederne. Arbejdsløsheden er fortsat meget høj overalt. Det er, som om krisen har bidt sig fast. Hvis vi skal undgå, at den bliver en permanent tilstand, kræver det både en forøget international indsats og en målbevidst dansk politik.

Det gælder på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, hvor der også er brug for en indsats, der kan vende udviklingen. Afspændingsbestrebelse og dialogerne mellem Øst og Vest og mellem Nord og Syd er vel ikke afbrudt, men vi har i det sidste års tid oplevet flere foruroligende begivenheder.

I denne situation står vi over for tre hovedopgaver.

For det første skal vi videreføre og udbygge en målrettet økonomisk politik, som begrænser de skadelige virkninger af krisen og i videst muligt omfang beskytter de svageste, som kan blive påvirket af krisen. Vi skal skabe grundlaget for nye fremskridt og nye arbejdspladser.

For det andet skal vi inden for EF og i andre internationale institutioner presse på for at fremme et samarbejde om en konstruktiv og social politik, som kan forhindre, at stagnation og arbejdsløshed bliver et permanent fænomen.

For det tredje skal vi i afspændingens tjeneste fastholde dialogen mellem de forskellige dele af verden. Vi må arbejde for ethvert ærligt ment initiativ, der kan sikre freden.

Trods skuffelser skal vi altså fastholde afspænding. Afspændingen er nødvendig. Den skal være global.

I november indledes i Madrid det andet opfølgningssamarbejde af Sikkerheds- og Samarbejdskonferencen i Helsingfors i 1975. Det bør give plads for en virkelig åbenhjertig debat om, hvordan Helsingforslutakten kan sikre nye fremskridt for afspændingen.

Et afgørende skridt for afspænding vil være tilbagetrækning af de sovjetiske tropper fra Afghanistan. Den afghanske befolkning

må have mulighed for selv at vælge sin styreform.

Den voksende spænding i Mellemøsten indebærer en alvorlig fare. Alle berørte parter bør medvirke til en forhandlingsløsning. Principperne i erklæringen fra Det europæiske Råds møde i Venedig udgør et vigtigt bidrag til denne proces. Spændingen er blevet forøget gennem krigen mellem Iran og Irak. Det er vort håb, at den snart må bringes til ophør.

Det vil indebære en alvorlig trussel, hvis den nuværende situation forskellige steder i verden giver anledning til en verdensomspændende oprustning.

Vi ser derfor også med bekymring på udbygningen af nye atomraketsystemer både i den østlige og i den vestlige verden.

Regeringen vil lægge vægt på, at NATO fortsat dels skal være et redskab til at opretholde freden og sikkerheden i vor del af verden, dels skal være en faktor, der kan bidrage til afspænding mellem Øst og Vest. Ikke mindst på nedrustnings- og våbenkontrollområdet kan NATO være en afgørende faktor.

Regeringen vil videreføre Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og markedspolitik efter de hidtidige retningslinjer. Vi forventer, at der fortsat vil være bred enighed om denne politik.

Det er regeringens opfattelse, at der fortsat kan opretholdes et troværdigt dansk forsvar inden for en uændret økonomisk ramme. Under forhandlingerne om en forsvarsordning vil regeringen derfor lægge afgørende vægt på forsvarrets indhold og struktur.

Demokratiets udbredelse i verden er en væsentlig faktor for freden, men vi må desværre konstatere, at der i en række lande stadig sker overgreb mod demokratiet.

I Chile cementerer det diktatoriske styre sin stilling.

Det begyndende demokrati i Bolivia er blevet slået over ende.

Undertrykkelsen af demokratiet i Korea har fundet nyt udtryk ved dødsdommen over den ledende demokratiske oppositionspolitik.

Det militære kup i Tyrkiet har sat demokratiet ud af funktion. Parlamentet er opløst, og et stort antal parlamentsmedlemmer er berøvet deres frihed.

I det sydlige Afrika er der stadig store spændinger mellem sorte og hvide. Vi har